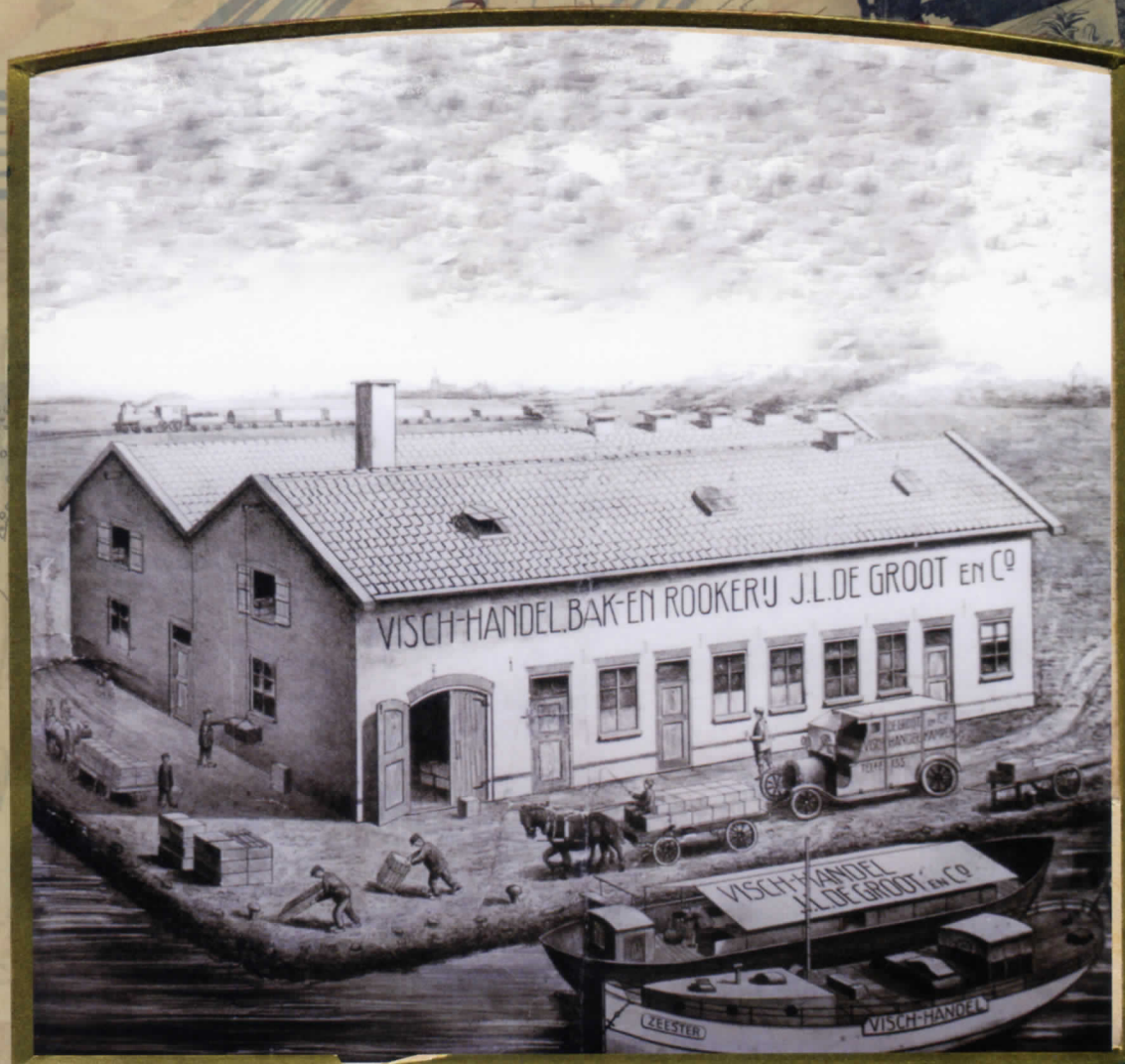


Jaargang 39, nummer 3,
september 2014



Historische vereniging voor de IJsseldelta Jan van Arkel

Inhoud

| | |
|---|----|
| VISROKERIJ AAN DE TREKVAART - <i>Thijs Snoeijer</i> | 2 |
| BEROEMDE ONTDEKKINGSREIZIGERS MET ZELFDE VOORVADER - <i>Kees Schilder</i> | 10 |
| RAZZIA VAN 28 SEPTEMBER 1944 - <i>Laurens Hooisma</i> | 14 |
| HERINNERING AAN HENK VAN DEN HOVEN - <i>Kees Schilder</i> | 26 |

Omslag

Illustratie omslag: Zo zag visserman, reder en ondernemer Jannes (Johannes Lambertus) de Groot zijn op te richten bedrijf een eeuw geleden voor zich.

Ten geleide

Thijs Snoeijer kwam er achter dat het huis waarin hij, op vier jaar na, zijn hele leven woont, deel uitmaakt van een gebouw dat bijna honderd jaar geleden gebouwd werd als visrokerij. Het was de tijd dat de electriciteit in IJsselmuiden zijn intrede deed.

Wie kent niet de namen van de beroemde poolvorsers en ontdekkingsreizigers Nansen en Rasmussen. Laten ze nu beiden afstammen van dezelfde Kamper koopman. Dat ontdekte de musicus Berry Selles op Groenland.

Laurens Hooisma tekent uit een rapport van 1946 op dat er in sept. 1944 hoe dan ook een paar mannen doodgeschoten moesten worden. Eén dezer dagen precies zeventig jaar geleden.

Henk van den Hoven heeft veel betekend voor de Kamper geschiedvorsers. Hij overleed op 73-jarige leeftijd. Kees Schilder herdenkt hem.

Razzia van 28 september 1944

Laurens Hoogstra

Dit verhaal is voornamelijk gebaseerd op de processen-verbaal die zijn opgesteld door Johannes Martinus Huitink, rechercheur der Politieke Recherche Afdeling Kampen, en door Mannes Koers, adjudant gemeentepolitie Kampen. Verder hebben in het najaar 2013 de ooggetuigen mevrouw Jannie Wiskerke-van Dooren en Janny Stas-Bos hiaten opgevuld.

Het verhaal gaat over de razzia van donderdag 28 september 1944 die de Duitsers in de wijk Zuid uitvoerden. Opmerkelijk is dat in het in juli 1946 door Huitink opgestelde proces-verbaal getuigen melden dat bij de razzia acht mannen zijn opgepakt, terwijl in het in januari 1965 door Koers gesloten proces-verbaal wordt gesproken over vijftien mannen. Vijftien personen zou natuurlijk best kunnen. De leider van de razzia verklaart immers na de oorlog dat "ongeveer" 15 personen zijn opgepakt. Uit dossieronderzoek zijn echter acht namen van mannen naar boven gekomen die op die bewuste dag in september 1944 zijn opgepakt en rond deze mannen is het verhaal opgebouwd.

Kampen, 28 september 1944. In de ochtend rijdt een auto door de straten met daarop een luidspreker bevestigd. Uit de luidspreker klinkt de stem van NSB-burgemeester Edward Floris Sandberg. De burgemeester roept alle mannen in Kampen op om zich vóór 11:00 uur met schop en spade te melden bij het stadhuis. Het doel is de mannen in te zetten om graafwerkzaamheden – stellingbouw aan de IJssellinie – te verrichten voor de Duitse bouwmaatschappij Organisation Todt (O.T.). Deze organisatie voert bouw- en graafwerkzaamheden uit voor de Weermacht. Eerder al waren er in de

stad aanplakbiljetten (zie het vorige nummer van dit tijdschrift, red.) opgehangen met dezelfde oproep, maar blijkbaar is de opkomst onvoldoende, want in de middag van die 28ste september vindt overleg plaats tussen burgemeester Sandberg en de Duitsers Gerhard Hinricher en Erich Lütkenhus. Eerstgenoemde is sinds enkele weken Ortskommandant van Kampen en Erich Lütkenhus is op 25 september 1944 in Zwolle beland, waar hij is benoemd tot leider van een Einsatzkommando van de Sicherheitspolizei (Sipo). Waarschijnlijk is van overleg nauwelijks sprake en wordt Sandberg tijdens dit